

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Eldning och allemansrätt

Detta bör du tänka på när du eldar

Elden har i alla tider fascinerat människan. En sprakande lägereld ger extra krydda åt friluftslivet. Men den kan också sprida stor förödelse om man handskas med den på fel sätt. Den svenska allemansrätten ger dig ingen självklar rätt att göra upp eld, bara en möjlighet att elda under säkra förhållanden.

Ibland råder eldningsförbud

På en del platser kan det vara förbjudet att elda, som i skyddade naturområden. Se lokala anvisningar för eventuella förbud. Ibland utfärdas eldningsförbud på grund av att brandrisken är stor. Information om brandrisk och eldningsförbud brukar ges i lokalpressen och i samband med lokalradions nyhetssändningar. Du kan i allmänhet också få besked på kommuners eller länsstyrelsers webbplatser, campingplatser, turistbyråer eller hos kommunens räddningstjänst. En del av dessa har även telefonsvarare som informerar om brandrisken. Vid eldningsförbud är all öppen eld förbjuden, även vid iordninggjorda eldplatser. Lokala avvikelser meddelas av kommunens räddningstjänst.

Om du eldar

- Använd helst ett campingkök. Om du gör upp eld är det viktigt att välja rätt plats, t ex på grus eller sandmark. Elda inte på torvmark, i mossor eller på mullrik skogsmark. Där kan elden ligga och pyra nere i marken under lång tid för att sedan flamma upp. Undvik också att elda nära myrstackar eller stubbar, de är svårsläckta om de tar eld. Gör inte upp eld direkt på eller intill bergväggar. De missfärgas och kan spricka sönder.
- Avgränsa eldhärden genom att gräva upp grus eller lägga stenar runt härden och håll elden liten.
- Se till att det finns vatten att släcka med.
- Se upp med vind som kan föra in gnistor i skogen och i torrt gräs. Elda inte om det blåser hårt.
- Använd bara lämpligt bränsle, t ex döda grenar, kvistar och kottar som ligger lösa på marken. Levande träd får du inte använda. Elda inte sopor – eldstaden är ingen plats för sopförbränning.
- Använder du engångsgrill är det viktigt att du placerar den rätt. Engångsgrillar blir mycket varma på undersidan och kan orsaka bränder i bänkar och bord av trä eller i markvegetationen. Placera därför alltid grillen på obrännbart underlag, som grus eller sand. Var noga med att släcka engångsgrillen och tänk på att inte lämna kvar den i naturen. Källsortera alltid engångsgrillar.

Släck så här

Låt elden brinna ut helt och hållet. Släck ordentligt med vatten och rör om så att glöden slocknar. Glöd kan gå ner i marken så gräv under askan och se till att ingen rök eller glöd finns under eldstaden. En liten spade och ett kärl för vatten är bra att ha med.

Om elden sprider sig

Ring räddningstjänsten för hjälp via **larmnummer 112**. Beskriv vad som hänt och var. Försök hejda elden i vindriktningen. Använd ruskor av små granar eller enar som kvistas av utom cirka 1 meter i toppen. De är bättre än lövruskor. Bäst är det om ruskorna kan blötas. Piska inte på elden med stora slag, då flyger gnistor omkring och elden tar fart. Sopa in brinnande material mot elden och tryck samtidigt ruskan mot marken så elden kvävs. Kasta undan ris och kvistar och ta bort mossa och annat brännbart framför elden.

Om det tar eld i kläderna

- Om det tar eld i dina egna kläder, släng dig snabbt ned på marken och rulla runt.
- Om det brinner i någon annans kläder, lägg ned personen på marken. Kväv elden med exempelvis en filt eller jacka som du lägger på från huvudet och nedåt så lågorna hindras att nå ansiktet. Tänk på att vissa syntetmaterial kan flamma upp eller smälta och göra skadan värre. Kyl genast ner brännskador med kallt vatten.
- Ta inte av kläder som fastnat i huden. Fortsätt nedkylningen av brännskador tills smärtorna upphör, cirka 10 minuter. Uppsök läkare.

Var försiktig vid camping

- Ha aldrig öppen låga eller glödande kol i tält eller förtält. Elden avger mycket giftiga gaser.
- Häll aldrig på bränsle i campingkökets brännare innan du är helt säker på att lågan brunnit ut och brännaren har svalnat. Annars kan bränslet i flaskan antändas och flaskan explodera. Du riskerar då att få svåra brännskador.
- Ett tält antänds lätt. Se till att grillar, kokplattor och liknande står på säkert avstånd från tältduken.

Håll koll på aktuell brandrisk!

BRANDRISK Ute är en mobil applikation som hjälper dig att hålla koll på brandrisken i skog och mark. Informationen hjälper dig att minska risken för att starta gräs- och skogsbränder. Den lär dig också mer om säker eldning utomhus. Appen finns för iPhone, iPad och Android. Du hittar den på App Store eller Google Play.

- + Aktuell brandrisk/prognos (GPS & sök)
- + Filmer
- + Checklistor

Läs mer om risker och säkerhet hemma och på fritiden på MSB:s webbplats DinSäkerhet.se.

Ett samarbete mellan

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

651 81 Karlstad Tel 0771-240 240 www.msb.se

Publ.nr MSB 0044-09 Reviderad juni 2013